

Regionale secretariaten

IDEWE-IBEVE Antwerpen
Tel. 03 218 83 83
antwerpen@idewe.be

IDEWE-IBEVE Brussel
Tel. 02 237 33 24
brussel@idewe.be

IDEWE-IBEVE Gent
Tel. 09 264 12 30
gent@idewe.be

IDEWE-IBEVE Hasselt
Tel. 011 24 94 70
hasselt@idewe.be

IDEWE-IBEVE Leuven
Tel. 016 39 04 38
leuven@idewe.be

IDEWE-IBEVE Mechelen
Tel. 015 28 00 50
mechelen@idewe.be

IDEWE-IBEVE Namur
Tel. 081 20 66 50
namur@idewe.be

IDEWE-IBEVE Turnhout
Tel. 014 40 02 20
turnhout@idewe.be

IDEWE-IBEVE Roeselare
Tel. 051 27 29 29
roeselare@idewe.be

WAT?

Schurft of scabiës is een besmettelijke huidandoening die door de schurftmijt veroorzaakt wordt.

Overdracht: Schurft wordt van mens op mens overgedragen:
- door nauw huidcontact (10 à 15 min). Schurft verspreidt zich heel snel in omgevingen waar mensen kort bij elkaar leven en waar er frequent huidcontact is tussen mensen, zoals bijvoorbeeld in ziekenhuizen, instellingen, kinderopvang, bejaardentehuizen en dergelijke;
- door het delen van kleding, handdoeken en beddengoed met besmette personen;
- NIET via huisdieren. Zij kunnen de menselijke schurftmijt niet krijgen of verspreiden. Er zijn wel varianten van schurft bij honden, varkens en paarden. Door nauw contact met het dier kan iemand besmet worden en jeuk ontwikkelen. Dit moet echter niet behandeld worden aangezien deze schurftmijt zich niet kan voortplanten bij de mens en de ziekte spontaan weer verdwijnt. Wel moet het dier zo snel mogelijk behandeld worden.

Besmettelijkheid: Een persoon is besmettelijk zolang er schurftmijten aanwezig blijven. Na een correcte behandeling verdwijnt de besmettelijkheid na 24 uur.

Incubatiетijd: (tijd tussen de besmetting en het ontstaan van symptomen)
Het belangrijkste symptoom van schurft is jeuk. Bij personen die nooit eerder schurft hebben gehad, kan het 2 tot 6 weken duren alvorens de jeuk optreedt. Bij een herinfectie ontstaat de jeuk al na enkele dagen.

ZIEKTEBEELD EN SYMPTOMEN

De schurftmijt is een spinachtig diertje dat niet met het blote oog te zien is. Ze graaft gangetjes in de opperhuid en legt daarin haar eitjes. De eitjes en uitwerpselen van de schurftmijt geven aanleiding tot een allergische reactie, hetgeen jeuk, roodheid en schilfering veroorzaakt.

De schurftmijt nestelt zich bij voorkeur tussen de vingers, aan de binnenkant van de polsen, onder de oksels, op de dijen, onder de borsten, rond de navel, op de voetzolen en geslachtsdelen. De gangetjes zijn zichtbaar op de huid als grillig verlopende streepjes (tot 1,5 cm lang). Soms bestaat de uitslag ook uit kleine puistjes, die eruit zien als kleine beten. En door het vele krabben kunnen er kleine wondjes ontstaan. De jeuk is vooral 's nachts en na het nemen van een warm bad heel uitgesproken.

De diagnose wordt gesteld aan de hand van de typische huidletsels en de jeuk. Soms is er een microscopisch onderzoek nodig. Hierbij wordt een huidschraapsel genomen dat men bekijkt onder de microscoop voor de aanwezigheid van schurftmijten of hun eitjes.

VERWIKKELINGEN EN COMPLICATIES

- Door het veelvuldig krabben kunnen er kleine wondjes ontstaan en kunnen er zich bijkomende huidinfecties ontwikkelen, bijvoorbeeld met staphylococcus aureus.
- Scabiës Norvegica: dit is een ernstige en zeer besmettelijke vorm van scabiës. De huidletsels met een sterk verdikte hoornlaag en papels (lijken op insectenbeten) hebben soms het uitzicht van een soort eczeem en komen voor op grote delen van het lichaam (bijvoorbeeld handen en voeten). De huidschilfers en korstjes zitten vol met mijten en zijn zeer besmettelijk voor de omgeving. Behandeling is moeilijker omdat door de verdikte huid de producten minder goed doordringen. Deze vorm komt vooral voor bij ouderen, en patiënten met verminderde immuniteit door een onderliggende ziekte of aandoening (bijvoorbeeld AIDS, diabetes, terminaal zieken,...) of ten gevolge van een medische behandeling (bijvoorbeeld kankerbehandeling, behandeling met cortisone,...).

BEHANDELING

Schurft is goed te behandelen. De behandeling wordt voorgeschreven door de behandelende geneesheer.

Er zijn verschillende producten ter beschikking onder de vorm van crèmes en lotions. Er zijn producten op basis van Permetrine 5% (bijvoorbeeld Nix®, Zalvor®), benzylbenzoaat 25% en malathion. Recent is medicatie langs de mond beschikbaar, op basis van ivermectine. Niet enkel de besmette persoon wordt behandeld, maar ook zijn huisgenoten en andere personen die nauw contact hadden met de betrokkene. De behandeling van al deze personen moet op hetzelfde moment gebeuren om herbesmetting te voorkomen.

Voor het insmeren worden de nagels kort geknipt. De betrokkenen hebben immers vooral 's nachts jeuk. Door het krabben bevinden zich onder de nagels mijten en eitjes. De crème of de lotion wordt aangebracht op een droge, schone huid (indien nodig neemt men eerst een bad) en dit over het hele lichaam vanaf de kaakrand tot en met de voetzolen (bij kinderen tussen 2 maanden en 2 jaar ook het hoofd en gezicht). De zalf moet gedurende 8 à 12 uur aanwezig blijven.

Het insmeren kan gebeuren door de betrokkene zelf mits hulp voor het insmeren van de rug, of er kan een beroep gedaan worden op een thuisverpleegkundige. Na het insmeren wordt er propere kleding aangetrokken en proper beddengoed gelegd. Het is belangrijk om na het wassen van de handen en na elk toiletbezoek opnieuw crème of lotion aan te brengen op deze lichaamsdelen. Na 8 à 12 uur neemt men een douche of bad en doet men propere kleding aan. De gedragen kleding en het

beddengoed worden s' morgens opnieuw vervangen en behandeld. De jeuk kan na de behandeling nog enige tijd (tot 2 weken) aanhouden. Dit betekent niet dat de behandeling niet succesvol is. Soms wordt een oraal antihistaminicum gegeven om de jeuk te verminderen.

Algemene hygiënische maatregelen:

- Alle kleding en beddengoed, gedragen tot 5 dagen voor de behandeling, moet gewassen worden op een temperatuur van minstens 50° C.
- Kleding die niet zo warm kan gewassen worden en schoenen, pantoffels en dergelijke worden in plastic zakken gedaan. De zakken moeten goed dichtknoopt worden en worden gedurende 5 dagen gesloten bewaard op kamertemperatuur of warmer.
- Ook kussens van stoffen zetels, dekens en kleine tapijten kunnen in zakken gestoken worden of gedurende 5 dagen buiten worden geplaatst. Grote tapijten worden best buiten gelucht gedurende 5 dagen.
- Niet heet wasbare dingen kunnen gedurende 20 minuten in een hete droogkast geplaatst worden of in dichtgeknoopte zakken in een diepvries (-20° C) gestoken worden gedurende 12 uur.
- Matrassen worden grondig gestofzuigd. Indien de betrokkene op de matras sliep zonder hoeslaken, is dit onvoldoende en moet de matras verlucht worden gedurende 5 dagen, waarna ze nogmaals grondig wordt gestofzuigd.
- De rest van het huis wordt huishoudelijk gereinigd.

IMMUNITEIT

Na het doormaken van schurft is men niet beschermd voor een nieuwe besmetting met schurftmijt.

RISICO'S TIJDENS ZWANGERSCHAP

Het is belangrijk dat uw arts op de hoogte is van de zwangerschap. Bepaalde behandelingen worden best niet toegepast tijdens zwangerschap en borstvoeding.

PREVENTIE

Langdurig nauw huidcontact met een besmette persoon moet worden vermeden. Voor de verpleegkundige die de betrokkene helpt bij het insmeren, wordt aangeraden een schort met lange mouwen en wegwerphandschoenen te dragen.